

II. évfolyam. Pozsony, 1900. szeptember 15. 9. szám.

JÓ PÁSZTOR

KERESZTYÉN CSALÁDI LAP.

SZERKESZTI
KOVÁCS SÁNDOR
THEOL. AKAD. TANÁR.

ÁRA:
EGY ÉVRE 2 KORONA. — FÉLÉVRE
1 KORONA 20 FILLÉR.

MEGJELENIK MINDEN HÓ 15-ÉN.



MEGJELENIK MINDEN HÓ 15-ÉN.

Egy szám ára 20 fillér.

BALASSA-GYARMAT
B.-GYARMATI KÖNYVNYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

1900

TARTALOM.

Üdv a Magyar Irodalmi Társaságnak	Dr. Masznik Endre.
Dicsőség mennyben Istennek (Ének).	Kovács Sándor
A megcsalhatatlan reménségről	Sz. F. J.
Fohász (Költemény).	Szabolcska Mihály.
Héthalmi Anna (Elbeszélés).	Farkas Mihályné.
A tengersizem (Mese)	Albert József
A budapesti protestáns országos árvaház	Soós Károly
Az egyházi élet köréből	

Az igen tisztelt lelkész, vallástanár és tanító urakat bizalommal kérjük, legyenek szívesek

a „JÓ PÁSZTOR“-t

t. híveik és tanítványaik közt terjeszteni. Hét előfizető után tiszteletpéldányt adunk.

Mutatványszámokkal kívánatra készséggel szolgál a kiadóhivatal: **B.-Gyarmati Könyvnyomda Részvénytársaság.**

JÓ PÁSZTOR

KERESZTYÉN CSALÁDI LAP.

SZERKESZTI
KOVÁCS SÁNDOR
THEOL. AKAD. TANÁR.

ÁRA:
EGY ÉVRE 2 KORONA. — FÉLÉVRE
1 KORONA 20 FILLÉR.

Üdv a Magyar Protestáns Irodalmi Társaságnak!

— Az 1900. szept. 19-iki pozsonyi nagygyűlés alkalmából. —

Kik egybegyűltök édes magyar hazánk minden tájékáról itt a határszélen az ős koronázó város falai közt, Evangyéliomi Protestáns Testvérek! — a testvérszív őszinte és meleg érzésével köszöntünk titeket.

Régen volt az, de feledni soha örökké nem lehet: egykor is így együtt jöttek meg ide a mi apáink. Csakhogy parancsszóra, papi fejedelmek elé!

És szenvedtek közösen. Hitükért vértanuhalált.

De véruktól megtermékenyült ez a föld. Az ősök lelke kikelt a sírokból, haza szállt idegen földről, a gályáról, a nápolyi tenger mélyéből is és csodákat mívelt a késő unokákban.

«Szorongattattunk, de végképen meg nem szorítottattunk, kétségessékedtünk, de kétségbe nem estünk, üldöztettünk, de el nem hagyattunk, földre tiportattunk, de el nem pusztultunk!»

Az ősök halála életünkkel, gyalázatjuk dicsőségünkkel lett.

Ma újra együtt vagyunk.

Egyesít az apák vérszerződése, — a hitelvek közössége, drága egyházunk és édes hazánk szeretete.

E kettőért — kéz a kézbe!, jöttünk, hogy imádkozzunk és dolgozzunk.

Mert nekik még fel kell virúlniok!

És fel fognak virúlni. A tiszta evangyéliomi protestáns szellem áldást áraszt rájuk. Csak Testvérek! mi értsük meg egymást! Csak mi tartsunk össze! Egyesült erővel sokat, mindent elérünk; szétlúzvva, egy a mástól elfordúlva, vagy a mitől az Isten óvjon meg! egymásra is rátámadva, sokat, mindent elveszítünk!

Ezt fontoljuk meg eme nagy napon — az apák közös hitvallása s szenvedése helyén!

Ezt fontoljuk meg különösen ma.

Mikor a régi ellenség újra háborogni kezd mi velünk!

Mikor — «erővel, csellel, sok nagy hadi szerrel» már harcra is indul, hogy kiirtson e földnek színeről!

Ezt értsük meg s akkor: ám jöjjenek, — készen vagyunk!

Bizodalmunk: vezérünk, az Úr Jézus Krisztus; fegyverünk: az Isten szent Igéje!

Ama nemes harcot, apáink szent harcát megharcoljuk mi is. És miénk lesz az ország, mert miénk az igazság!

Ősök méltó sarja, — szent harcra egyesült testvérek serege! itt testvérek fogadnak, érezzétek magatokat otthon s melybe fogtok, a szent munkán nyugodjék Isten áldása!

Üdv a Magyar Protestáns Irodalmi Társaságnak!

DR. MASZNYIK ENDRE.

Dicsőség mennyben Istennek!

(Németből.)

Dicsőség mennyben Istennek!

Irgalma legyen áldott!

A föld s az ég hódol neked,

Örök a te jószágod!

Szárnyad alatt bú nem érhet,

Te adsz igaz békességet,

Hozsánna néked Isten!

Hozsánna néked Jézusunk,

Ki értünk földre szálltál!

Mi mennybe vezető útunk,

Közbenjárónk atyádnál!

A mélységből esdünk hozzád,

Fordítsd felénk te szent orcád,

Légy irgalmas mi nékünk!

Atyánk dicsérvük nagy neved,

Ki semmiből teremtél!

Te örködöl éltünk felett,

Boldog, ki tégedet fél!

Ki mérné meg hatalmadat,

Mely elfedez, nyugalmat ad?

Aldott, a kit megáldasz!

Vigasztalásnak kútfeje,

Könyörülő Szentlélek!

A kinek Te vagy ereje,

Halálból is feléled.

Hív gyámolunk, maradj velünk,

Szenteld meg gyarló életünk,

Légy ösvényünk világa!

Kovács Sándor.

A megcsalhatatlan reménségről.

A sok reménség és várás bolonddá tészén. Ezt mondják a világ fiai az önnön példájukból. Igazuk van. A mit a világ remél, nem övé. A képmutatóknak reménségek elvész. Mert az ő bizodal-muk és reménségek olyan, mint a nádszál. (Jób 8, 13—14.) A nád felnevelkedik és szépen zöldel, a meddig a föld nedve táplálja; mi-helyt nagy hévség éri, megsatnyul és elhervad. Az istentelen is egy ideig víg és szerencsés; mihelyt az Isten haragjának hévsége csak egy kevésé illeti, azonnal oda lesz minden reménsége. Oda van a gaz-dagság, oda a bátorság is. A világ fia balgatagúl emberben veti remén-ségét. Micsoda változóbb a földön az ember szívénél! Ma barátod, hol-nap ellenséged, ma dícsér, holnap gyaláz. Mint szél a malmot s az er-dők száraz harasztját, úgy hajtja a sok szóbeszéd és vak gyanúság az emberek szívét. Emberben bizakodol s van-e nála gyarlóbb, esendőbb teremtmény? Jobb lehet-e a segítség a segítőnél? Az segít-e rajtad, aki tulajdon magán sem tud segíteni? Micsoda állhatatlanabb az ég alatt, mint az ember? Ma eleven, holnap holt. Ha meghal, remén-séged is kimúl vele. Eltörött a pálca, a mire támaszkodtál s elesel. Azért méltán mondhatod, hogy a sok reménség és várás bolonddá tészén. Balgatag ember, fővényre akarsz házat építeni; miképen maradsz meg, ha szélvész és árvíz jó ellened? Az igaz keresztyén-ek nincs oka rá, hogy azt mondja: a sok reménség és várás bo-londdá tészén. Ő Istenben helyezteti reménségét s ez a fundamen-tom nem inog. Nyugodtan és bátorsággal szól, miként Dávid: *Te benned bízom én Istenem, ne hagyj engem szégyenbe esnem, hogy ne örüljenek én rajtam az én ellenségim; mert senki nem szégyenül meg, a ki tégedet vár, de az istentelen csúfolódóknak meg kell szégyenülniök.* (35. Zsolt. 2—3 v.) A mindennapi tapasztalás megerősíti az istenfélőket abban a hitben, hogy a reménség meg nem szégyenít. Ha szükségemben megvizsgálom az én terem-tőmnek jóságát, mely meg volt a világ kezdetétől fogva, már bizo-nyos vagyok a segítség felől. Mintha már kezemben volna, nagy bátran reá támaszkodom és készülök a hálaadó áldozatra. Tudom én, hogy a mit hiszek, az az utolsó porszemig teljesül. Az Istenbe vetett reménség meg nem csalhat. Ha az én jóságos Atyám meg-engedné, hogy reménségemben megcsalatkozzam, hasonlatos lenne az olyatén hazug emberhez, a ki pénzes erszényét mutogatva báto-rítaná a szegényt: nyújtsd ide kezedet s akkor hirtelen elrejténé. Az én Atyám nem ű csalárd játékot bízó gyermekével. Ha a keresztyenben segítségére késik, nem megcsalni és megszegényíteni

akarja hitünket, ha nem megvizsgálni és megpróbálni. Mennél tovább várunk reá, annál kedvesebb lesz szívünknek. *Uram én tégedet várlak; én Uram Istenem, te meghallgatsz engem.* (38. Zsolt. 16 v.)

Sz. F. J.

Fohász.

Úgy oszd el Uram,
A hogy végzed,
A gazdagságot,
Szegénységet.

Szegény sorsomban
Nem keresni:
Hogy a gazdagok
Kincse mennyi?

Csak egyet kérek,
— Bármit végzesz —
A gazdagsághoz,
Szegénységhez.

S gazdagságomban
Elgondolni:
Hány szegénynek kell
Nyomorogni!?

SZABOLCSKA MIHÁLY.

Héthalmi Anna.

Elbeszélés.

Irta: FARKAS MIHÁLYNÉ (KENESSEY GIZELLA.)

(Folytatás.)

Mikor visszajöttek a temetőből, komoly szóval fordult László úr Annához:

— Édes húgom! A mit én neked ezen a helyen jövendöltem, szóról-szóra beteljesült. A te szerencsétlen házasságod romlást hozott mindnyájunkra. De nem panaszlom fel neked, hisz' a legnagyobb vesztes közöttünk még is te vagy. Nem is zárunk ki szívünkől, sőt családomba fogadlak, mint szeretett leányomat s ha az Isten úgy akarja, hogy gyermeked legyen, fölnevelem őt, az Ő szent segedelmével. De azzal az emberrel, a ki e sok szerencsétlenséget hozta ránk, minden közösséget megtagadok s ha oly botor lennél, hogy még ezután is hozzá kössed sorsodat, megtagadlak téged is, soha többet én reám az életben ne számíts.

Szilárd hangon felel a megtört asszony a haragos férfinak: Az az ember az én férjem. Hűséget esküdtem neki az Isten előtt. Ha mindenki elítéli is, az én szívem talál mentséget számára. Mi lenne belőle, ha én is elhagynám?

László úr mérges hahotára fakad:

— E fanatikus állhatatosságra csak egy asszony szíve képes. De számítottam reá. Minden befolyásomat felhasználva egy kis postamesterséget szereztem meg számodra. Itt a kinevezési okmány. A te nevedre szól, mert az urad lehetlenné vált. Silány kenyér, épen csak az éhenhalástól ment meg, de a kis határszéli faluban jól el lesztek rejtve az emberek elől s ez nektek kívánatos. Mi végeztünk egymással erre az életre. — Áldjon meg az isten!

* * *

Nyomorúlt kis oláh falu. Csenevész, buta nép lakja. Arcára van írva a nélkülözés s a tudatlanság. Az egyik zsuppfödeles házikó oldalán postaládika függ; csupán ez választja meg a többitől. A ház mögött jókora kert van, benne pirosképű paradicsomalmák, virágos paszúly, az utak mentén cifra tátika, jószagú menta s több efféle igénytelen zöldség.

Az élet hajótöröttjeinek utolsó menedéke ez.

Egy csepp emberke csetlik-botlik a kertben. Rikító színű kantusa alól térdig kilátszanak napsütötte lábacskaí, 3—4 éves lehet csak, de pompásan kifejlett, virgonc gyerek s a szeme olyan kék, mint a búzavirág, melyből egy jó csomó virít a kalapja mellett. Nagy munkában van különben. Túlérett ugorkákba négy kis pálcikát szúr, az lesz a lába a tehénkének. A melyikbe még két ágacska van szúrva, azok a nagyszarvú ökrök. Már egész csordája van ez apró szörnyetegekből, — csattogtatja felettük kis ostorát: «csalé, Bimbó, Hattyú, — hajsz, hajsz.»

Egy sárgarépa-ágy mellett ott gúggol a postamesterné asszony és serény kézzel irtja belőle a gyomot. Barna szoknyája az övébe tűzve, a fején egy babos keszkenő.

Szép Héthalmi Anna, gondoltad volna-e, hogy ide jussál?

Ámde koránhervadt arcán azért nem szántott barázdákat a kétségbeesés, egy fenkölt lélek komoly nyugalma ömlik el azon s mikor tekintete a porban játszó fiúcskán pihen, az anya büszke boldogsága csillan meg szép sötét szemében.

Oh dehogy bántja meg panaszszal a jóságos Istent, ki e gyermeket adta neki, vigasztalásúl a múltért, a jövőnek zálogául! Van már célja csalódott életének, hogy fölnevelje azt a kis fiút, jónak, igaznak, erősnek, — mint a hogy lelke megálmodá az igazi férfit!

Mikor a nap nyugvóra hajol, abban hagyja munkáját az asszony is. Lerázogatja ruháját, megmossa kezeit a kerekes kút vályújában s azután kézen fogja kis fiát.

— Jer, gyöngyvirágom, menjünk apácska elé.

És mennek a göröngyös országúton, a kőkénybokrokka szeggett árok mentén. A fiúcska gömbölyű kövecskéket szed szoknyája aljába, nevető kis szájából ki nem fogy a szó. Fáradt, mezei munkások szállingóznak velük szemben, egyet böknek süvegjükön s odadörmögik a köszöntést.

Már a tücsök is belefog estéli nótájába, mikor a távolban föl-tűnik egy siető alak. Ócska szalmakalap van a homlokába húzva, rajta kopott vadászszeke, foltos nadrágja belegyűrve egy pár otromba csizmába, nyakában a postaszolgák nagy bőrtarisznyája.

Nagy Isten, ez volna Adorján Endre, a gentrygavallér, kire annyi ragyogó szem nézett epekedve egykor!? Önkényt vállalta magára e nehéz tisztet, hogy csekély jövedelmüket a postaszolga bére se apaszsa s mikor tikkasztó hőségben, téli viharban, nap-nap után járja a fásasztó utat, meghasonlott lelkének vezeklése gyanánt esik.

Mert a legkeserűbb szemrehányásokat könnyebb volna elviselni, mint a megbocsátó szelídséget e nő részéről, kinek ő tönkretette az életét.

Most is, hogy nyájas köszöntéssel közeledik feléje az asszony, nem mer a szemébe nézni; lehajol a gyermekhez, karjaiba temeti s annak szőke hajába temeti megalázott arcát.

* * *

Rémes égi háború támadt hirtelen, amelyen csak forró nyári napokon szokott kerekedni. Cikázó villámok szegdelik át a sötét felhő-kárpitot. Az eső szakad, mintha öntenék, s idehallatszik a megáradt hegyi patak zuhogása.

A kis ház tornácán izgatottan jár-kelel Anna asszony. Utána a jószívű szomszéd, az öreg Juon, tipeg.

— Szent Isten, — ha útban érte az uramat ez a szörnyű zivatar!

— Ne búsulj, mariásza. Mikorra az égi háború kitört, akkor a domnule bizonyosan már az onicai csárdánál volt. Oda betért, s most egy pohár jó bor mellett várja, míg újra kiderül.

— Azt hiszed, Juon?

— A fejemet teszem reá!

De Anna csak nem tud megnyugodni. Mint lidércnyomás nehezedik lelkére egy baljóslatú sejtelen. Az is bántja, hogy a szomszéd vashámor igazgatója még most sem váltotta ki az utalványt, melyet a munkások fizetésére már az előző napon küldött a részvénytársaság. A felelősség ily nagy összegért most őt terheli.

A zápor pedig hull szakadatlanul, de azért sem Endrében, sem a postatáskában nem esik semmi kár, mert sikerült még idejében bemenekülnie az ouicai csárdába, mint ahogy Juon is gondolta.

Igaz, hogy az ivószoba zsúfolva van, nagyobbreszt a zivatar elől odamenekült utasokkal, de az egyik asztal végén azért neki is jutott egy kis hely, s a ferdekéjú kocsmáros kéretlenül is tesz eléje valami zavaros lőret.

Felkönyökölve az asztalra egykedvűen néz maga körül Adorján. Bizony furcsa kép ez! Vásárról hazatérő fuvarosok, gyári és mezei munkások egy házaló zsidó felett mulatniak, ki az egyik szögletben csavargatja átázott portékáit, s ha jajveszékelésének hinni lehet, óriási károkat szenvedett, — s az egész kép felett nehéz, fojtó pára lebeg; halzsirral kent csizmák, izzadt tenyerek, s a pálinka illatából vegyülve.

A ritka bajúszú drótostót-legény ott a söntés mellett, nyilván sokat talált bevenni ez utóbb említett italból, mert a honvágylepte meg s elérzékenyülten ölelgeti társát: — Ej, bratye, mit csinálhat most a szép Trencsinországba?

A szögletben egy vándorkomédiás társaság húzza meg magát. Csak három tagból áll az egész. Egy elkényszeredett, koravén arcú kis fiú, ki egy sovány kis majmot melenget keblén, rongyos kabátkája alatt; egy festett arcú néember, s egy tagbaszakadt férfi. Nyilván igazgató, férj és atya egy személyben. Az asszony és a férfi tanakodni látszanak; talán hogy ne rögtönözzenek-e egy előadást, a nő fejét rázza, s kicsinylő mozdulatokkal utal a helyiség szűk voltára. De talán más reményei vannak, mert délcegen egyengeti sovány vállait s kihívó pillantásokat vet, — igaz, hogy eredmény nélkül — a szomszéd asztalhoz, honnét csábítóan hallatszik az aranyak csengése.

Néhány Romániából érkezett lókupec és marhakereskedő kártyázik ott dühös szenvedélylyel, — előttük halommal hever a pénz. Duzzadó tüszőikben ki tudja, mennyi lehet még! A nagy korcsmaasztal csak úgy döng erős ökleik ütése alatt, rekedt szitkozódás közben fizet, a ki vesz.

— Így tart ez most reggelig, súgja oda Adorjának a kocsmáros, félek, hogy nagy késelés lesz a vége. Ej, csak a csendőrök erre vetődnének!

Adorján meg csak nézi, nézi ezt az ismerős képet, régi emlékek elevenednek fel szívében, s önkénytelenül is figyelemmel kíséri a játék folyását. — Oh, a szamár, nem számolja az ütéseket! Nem butaság-e elfogatni a királyát? mormogja magában.

— Domnule, fordul vissza hirtelen a játszók egyike, légy olyan jó és vedd át egy percre a kártyáimat. Utána nézek lovamnak; még valami kár esik benne e nyomorúlt istállóban.

Kevély, elutasító válasz tolúl Adorján Endre ajkára, de aztán csak felülkerekedik benne a játékszenvedély s szótlánul leül az üresen maradt helyre.

Hisz nem a maga pénzével játszik, nyugtatja meg lelkiismeretét s biztos kézzel osztja a kártyát. És ime, a szerencse, mintha gúnyolni akarná, társául szegődik s a kereskedő mire visszatér, megduplázva találja pénzét.

— Láton, tanúlt mesterséged ez neked, szól nevetve. Akarsz talán a magad szakálára velünk játszani?

— Nincs pénzem dörmögi oda kurtán s vállára vetve a táskát útnak indul.

A zápor már elállt. Remek szivárvány koszorúzza a kiderült égboltot, a levegő az újraéledt föld édes illatával van tele, de ő nem érzi mindezt, csak rohan előre, mintha kísértő árnyak üldöznék.

— Most, most volna itt az alkalom, hallja a csábító hangot, hogy kiragadd a nyomorból nődet s gyermekedet. A megbékélt szerencse im' feléd nyújtja segítő kezét s te gyáván visszantásítod! Ki tudná azt meg valaha, hogy néhány bankjegyet kölcsönvettél abból a pénzből, mely ott hever a feleséged íróasztalában, — hisz reggelre ismét visszatennéd!

Keze ökölbe szorúl s hideg verejték ül ki homlokára. — Beteg vagy te, szegény uram, fogadja őt résztvevő szóval a felesége; felbontja a nyoszolyát s vadmálna levéből hűsítő italt kever neki.

Adorján Endre ruhástúl dől le az ágyra. A fogai vacognak s melle gyorsan zihál, mint a lázbetegé. — A magad becsületét már eljátszottad, most a feleségedét tennéd semmivé! — inti egy belső szózat.

Az asszony levetkezteti kis fiát, aztán imádkoznak. «És ne vígy minket a kísértetbe» suttogja utánuk a boldogtalan ember.

A gyermek sírdogálva tűri, amint anyja óvatos kézzel mosogatja, pólyálgatja sebes kis lábát. Üvegcserép ment bele a nap folyamán, mert cipőcskére se telik Adorján Endre fiának.

Az asszony pedig, miután álomba mesélte kis fiát, megsímogatja munkától kérges kezével férje verejtékes homlokát.

— Jobban vagy-e már? kérdi.

— Sokkal jobban, feleli ez, s a takaró alatt teyerebe vájja körmeit.

Anna megnyugodva ül az asztalhoz, s a lámpa silány világá-

nál kézimunkába kezd. Fínom gyolcsra hímez vékony fonállal egy városi kereskedő számára. Vajjon meddig bírja e rosszul fizetett munkát? Mintha már is nehezére esnék, időnkint kezeivel eltakarva pihenteti fáradt szemeit.

A férfi látja mindezt és lelkét lenyűgözi a szégyen, hogy el kell fogadnia a kegyelemkenyeret e halovány asszony kezeiből. Óh, csak egyszer, csak még egyszer juttatná valamelyes pénzhez a sors, hogy megkímélje a nélkülözéstől azokat, kik ellen oly sulyosan vétkezett.

— Itt az alkalom, csak rajtad áll! sugja a kísértő.

Lepihen végre az asszony is, s a nap nehéz fáradalmai csakhamar mély álomba merítik. Föléje hajolva lesi egyenletes lélekzetvételét a férj, aztán óvatosan felkel, s nesztelen léptekkel kioson a szobából.

Mintha egy kulcs fordulna a mellékszobában, — mintha egy fiókot huznának ki lassan.

* * *

Ki írja le Anna megdöbbenését, mikor reggel üresen találta férje ágyát. Máskor is megtörtént már, hogy kora hajnalban, kiment a hegyek közé gombát keresni, vagy friss szamócával lepni meg az ébredő gyermeket, s mégis, ez az eltűnés ma halálos aggodalomba ejti az asszonyt.

Már magasan jár a nap az égen s Adorjánról még semmi hír. Helyette egy poros cséza áll meg a postaház udvarán, s egy szemüveges úr kászolódik ki belőle. A posta-felügyelő.

— Jó reggelt, jó reggelt! üdvözlí Annát s kissé bicegve közeledik feléje. — Hogy van? Hát a pósta? Példás rendben az is, tudom. de azért csak — pro forma — mégis meg kell ejtenünk a szokásos hivatalvizsgálatot. Nem fog fecsegőnek tartani, kedves asszonyom, ha megsugom, hogy közelebb előléptetésre van kilátása? Ilyen rendes hivatalnokot, miért ne tennénk jobb helyre, már csak a saját érdekünkben is?

Anna nem is hallja a biztatást, annyira fogva tartja lelkét a gond.

— Jól van, nagyon helyesen van, mondogatja a felügyelő, miközben egymásután vizsgálja át a különböző naplókat és kimutatásokat. Már csak a pénztárvizsgálat van hátra. Az asszony ott áll az íróasztal mellett s összerezzen, mikor a kis öreg úr a fiókot kihúzza. Mintha a pénzhez valaki nyúlt volna, mintha kisebb volna az a bankjegycsomó!

A felügyelő kezébe veszi a százasokat — az asszony ajkai gépiesen számlálják utána 24 — 25 — — és semmi több! Teremtő,

szent Isten, de hiszen akkor 5 hiányzik! és szívét jéghideg borzadály járja át.

Az öreg úr kérdőleg tekint fel reá, de megdöbben, a mint a fiatal nő halálsápadt arcába néz.

— Ne ijedjen meg, kedves asszonyom, biztatja jósággal, — talán tévedtünk, vagy talán a kimutatásban van a hiba. Lássuk csak! és újra számadásba fog.

De az asszony nem áltatja magát s kétségbeejtő bizonyossággal tudja azt is, hogy a pénzt férje vitte el. Oda a becsület, oda minden! Talán összeroskadna e gondolat súlya alatt, ha az ablak alatt férjét nem látná elrohanni, arcán az őrjöngő kétségbeesés kifejezésével. Nesztelenül oson el az íróasztal mellől s ép jókor érkezik még a mellékszobába, hogy megragadja a férfi kezét, amint az épen homlokához emeli pisztolyát.

— Gyáva! Mit akarsz cselekedni?

— Bocsáss el, hörög amaz vérbenforgó szemekkel, hadd vessek véget ennek a nyomorúlt életnek, mely neked csak átkodra volt. — Kártáztam az éjjel, a te íróasztalodból vettem pénzt. — Esküszöm, hogy nem a kártya szenvedély csábított el, — csak az, hogy titeket e nyomorúságból kiragadjalak. Nyertem egy darabig aztán vesztettem! Ad vissza azt a fegyvert!

Anna tagadólag int. Eltorzult arcában csak nagy, sötét szemei égnek; tompán, szakadozva tör elő a szó fogai közül.

— Meghalni könnyű, — de mi lenne akkor a gyermekből, míg én kiállok a büntetést, mert a felelősség engem terhel csupán. — Én sem fogok meghalni. — Nem tudom még hol? hogyan? de újra fogjuk kezdeni ezt az életet. — Eldobva magunktól ezt a meggyalázott nevet, becsületes embert kell nevelnünk a fiunkból. Éljen és öröködjél fölötte! — Én parancsolom ezt neked!

A nyomorúlt ember megsemmisülten zokogva rogy térdre az asszony előtt, az pedig egy kendőt borít fejére s úgy lép izzadva a számoló öreg úr elé:

— Felügyelő úr! köszönöm jóindulatát. Azt a pénzt én a saját céljaimra fordítottam. Rendelkezzék velem!

* * *

Azt mondjátok, hogy ez merész túlzás, — hogy ilyen jellemek valóságban nem léteznek!

Pedig ez a történet, a mit ime elmeséltem, való igaz.

Megnevezhetném egyik vidéki városkában azt a korán öszült, görnyedt férfit, aki ott nehéz kertész munkát végez. Körülötte egy szép kis szőke fiú játszik és folyton az édes anyja után tudakozódik.

És megmutathatnám a sz*-i fegyházban azt a fehérarcú asszonyt is. Rajta a rabnők darócruhája, feje fölött mintha a szentek glóriája lebegne, a mint megbocsátó szívvel várja a szabadulást!

Mert a nagy Isten irgalmához csak egy fogható a földön: a női szív kifogyhatatlan szeretete s örökös reménye.

(Vége.)

A tengerszem.

(Mese.)

Havasok közt, magas Tátra ormán
 Ül a tengerszem örök egyformán,
 So'se' zajlik, se hajó nem szeli,
 Kedvét dalban, virágban nem leli;
 Csak nagynéha vetődik el oda
 Egy-egy zerge vagy füttyös mormota;
 Komor köszál tekin'get tükrébe
 Nap nap után s megszólítja végre:
 „Bús tetőmről nézve a világot,
 Lenn a rónán számos tavat látok,
 Zöld fűzesek, nádasok a partján,
 Sás, liliom borítja el tarkán,
 Hüs vizének sok ezer lakója,
 A vad madár szomját benne oltja,
 Reggtől estig pezseg ott az élet:
 Nem jobb vón'-e neked is cserélned?
 Mi gyönyöröd itt e zord magányban?
 Lenn a rónán százszor szebb világ van!
 S a tengerszem szólt: „Igazad lehet,
 Mégsem hagyom el e kopár hegyet;
 Elzárkózva mély titok vesz körül,
 Csak suttogva bámulnak messziről

S büszkeségem, mire sokat adok:
Azt hiszik, hogy feneketlen vagyok."

* * *

Már e világ mindig többre tartja,
A ki magát csak néha mutatja.

ALBERT JÓZSEF.

A budapesti protestáns országos árvaház.

Csodálatosak, megfoghatatlanok a Gondviselőnek útai. Míg az egyik kezével büntet, földre sújt bennünket, a másikkal már fel-emel, a másikkal már megáld. Szomorú sorsra juttatja a szegény árvákat is, midőn eltöri a kezét, a mely a kenyeret kereste, a mely védte, ápolta, nevelte. De midőn már ott a pusztulás szélén kétségbeesve küzd a viharral, mely éltét fenyegeti, felhossa az égre jósága szivárványát, kinyújtja kezét és megmenti a szerencsétlent.

«A kinek e földön már senkije sincsen,
Ne féljen, felfogja ügyét a jó Isten».

Azért oltá a szeretetet az emberek szívébe, hogy segítsenek a szegényeken, az elhagyottakon. S ki volna szegényebb, ki volna elhagyottabb, mint az árva? Nincsen senkije a világon. Egyedül van, szerető szív nélkül, gondozó kar nélkül, magára hagyatva . . . egyedül. S bizony elpusztúlna, megölné a nyomor, ha nem volnának jószívű emberek.

Pesten a Szegényház-téren könyörületes emberek adakozásából épült a prot. orsz. árvaház családi hajlékul azoknak, a kiknek nincsen otthonuk.

Ha látom udvarán a munkálkodó, sürgő-forgó gyermeksereget, hálaérzet támad szívemben a Gondviselő iránt, a ki megmentette őket, s azok iránt, a kik által megsegítette. Vágy támad a keblemben, megismerhetni őket s megismerhetni ennek a nemes célú intézetnek a történetét.

Hogyan is történt?

1857-ben a németországi evangélikusok buzgó munkásságot fejtettek ki, hogy a nagy reformátornak, Luthernek Wormsban emléksobrot emeljenek. Adakozásra szólították fel a magyarországi protestánsokat is.

Sokszor egy magasztos pillanat, egy nemes gondolat örök emlékü eseményeknek lesz a szülőoka.

Igy történt nálunk is.

A budai ág. hitv. ev. lelkésznek Bauhofer Györgynek támadt az a gondolata, emeljenek nálunk élő-émléket Luthernek, hogy egy árvaházzal örökítsék meg a nagy reformátor emlékét. A gondolat szárnyra kelt, hódított és győzött. Az ország minden részéről, sőt a külföldről is küldték adományaitat jószívű emberek a nemes cél megvalósítására. 1858-ban már a bizottság is megalakúlhatott. Tagjai voltak a főntebb említett nemesszívű lelkész Bauhofer György, Biberauer Tivadar mérnök, Hornyánszky Viktor lapszerkesztő, Mayer Antal főmérnök. Midőn a helytartótanács 1859-ben az alapszabályokat jóváhagyta, az alapító bizottság egy felhívást küldött szét hitsorsosainkhoz, melyben a szegény-árvák iránt részvétre, az egyesületbe való belépésre és könyörületos adakozásra szólítá fel a híveket.

Nemes, magasztos volt az alapítók célja. Nem tekintve nyelvre és rangra, hittel, szeretettel ölelni keblükre az árvákat, segíteni mindenütt, a hol szükséges és segíteni mindannyiszor, a hányszor csak lehetséges.

A nemescélú felhívás eredménye az lőn, hogy beiratkoztak 223-an az egyesület tagjaiul, kik 6 frt évi tagsági díj fizetésére kötelezték egyenként magukat. Önkéntes adományokból 494 frt 75 kr folyt be s volt ezenkívül két 50 frtos államkötvényük is.

Az 1859. május 17-én tartott alakító gyűlés Mayer Antal alapító-bizottsági tagot választá meg elnökül. Elhatározta, hogy tíz árvagyermeket pártfogásába vesz, ezek fentartására elegendő lesz anyagi ereje, s buzgó keresztyén, becsületos családoknál helyezi el őket. A Nagymező-utcában három szobából és egy konyhából álló lakást bérelvén ki, Feischner Gottlob német származású, kegyes hitű rézművesre bízza az árvák gondozását s egy-egy árva gondozásáért 150 frtot fizetett.

Igy alapúlt meg a budapesti prot. orsz. árvaház.

Az alapítók buzgó munkássága célt ért, önzetlen, nemes emberbaráti szeretete hódított. Munkásságukat bőven megjutalmazá az a tudat, hogy azokat a szegény gyermekeket, kiknek felneveltetéséről, jövőjéről oly nemesszívűen gondoskodtak, az elpusztulástól mentették meg. S az Isten áldása kísérte munkájukat azután is. Nemcsak a fővárosból, hanem a vidékről is számosan csatlakoztak hozzájuk s a kicsiny intézet folytonosan erősödött.

Már a 60-as évek elején Székács József pesti ev. lelkész lett a nemes irányú mozgalomnak szellemi vezetője, ki áldásos munkálko-

dása által az egyesület anyagi gyarapodását nagyban elősegítette. Az árvák sorsa iránt való rokonszenve, nagy szeretete munkásságának köszönhető, hogy Zsivora György 13500 frtot hagyományozott az árvaháznak; de ezzel a munkás szeretettel nyerte meg az árvák ügyének Kochmeister Frigyes bárót is, a ki az intézet felvirágoztatója lón. Már 1862-ben huszonöt árva talált menedéket és nyájas otthont az árvaházban; az egyesület tagjainak száma 889 volt s 7270 frt vagyonnal rendelkezett.

Meg volt vetve a szilárd alap, melyre biztosan lehetett építeni. És ebben az építésben Palló Sándor szerzett elsősorban elismerésre méltó érdemeket. Lankadhatlan munkássága széles körre kiterjedt s szép eredményeket mutatott fel. Hat évi buzgó fáradozásával 24000 frtot szerzett az árvaháznak, 44 árva részesült az intézet jótéteményeiben, közbenjárása folytán az egyesület a fővárostól 864 □-öl telket kapott ajándékba a Szegényházterén. Itt épült fel 1877-ben a mostani árvaházi szép épület. Buzgó munkásságával felhívta figyelmét az árvaház iránt ő Felségének is, a ki az intézetet Kismező-utcai bérelt házában legmagasabb látogatásával tün-tette ki.

1869-ben már saját háza volt az egyesületnek, melyben 48 árva részesült szeretető gondozásban. 1870-ben ismét nagy kitüntetés érte, a midőn ő Felsege b. e. Erzsébet királynéknak meglátogatta dob-utcai házáat. 1873-ban vette fel az egyesület a: «Budapesti prot. orsz. árvaegyesület» címet Ballagi Mór dr. indítványára, ki akkor elnöke volt.

Anyagi és szellemi föllendülésének lelkes előmozdítója volt Kochmeister Frigyes báró, kit 1874-ben választottak meg elnöknek. Az ő 18 évi munkálkodása virágoztatá fel az árvaházat. Méltán nevezte el Székács József az árvák koldúsának. Három év alatt 60483 frt 32 krt gyűjtött össze építési célokra, úgy, hogy az 1877-ben felépült árvaház az ő munkásságának az eredménye. Az a 338 árva, ki elnöksége idején menedékhelyet talált az árvaházban, hálásan megőrzi emlékét szívében s az az épület, melynek építésében jelentékeny része volt, hirdetni fogja örökké szíve jóságát, mély szeretetét. A növendékek száma 100-ra emelkedett, az árvaház vagyona 336980 frt 74 krral gyarapodott.

Az 1889-ik év nevezetes szerepet játszik az árvaház történetében. Egy jobb, egy szebb kor virradt az intézetre, mely ingadozó létét szilárd alapokra fekteté. Wágner János dr. nagyhírű belgyógyász s a bpesti egyetem nyug. tanára jan. 2-án elhalálozván, vagyonának általános örökösévé az árvaházat tette s ez által fen-

maradását örökre biztosította. 167239 frt 16 kr. értékű vagyon birtokosa lett így az árvaház. A nemeslelkű emberbarát arcképe az árvaházi ülésterem falát díszíti.

A szeretet létesítette az árvák otthonát, ez adta meg az eszközöket, a melyek által magasztos céljának megfelelhettek; s a szeretet munkája szeretettel munkál. Fokozatosan növeli a keblére fogadott árvák számát, testi és szellemi nevelésük értékét. E célból tanítói állásokat létesített s lehetővé tette a gyermekeknek a vidéken való nyaralást.

Így növekedett s fejlődött nagygyá az árvaház. Felvirágoztatásánál lelkiismeretes mozgalmával, mély szeretetével az elsők sorában küzdött annak nemeslelkű igazgatója Brocskó Lajos is, a ki 1874-ben lett édes atyjukká az árváknak. De az ő szeretetének munkássága nem csak kívül, hanem magában az intézeti életben is áldásos gyümölcsöket termett. Benne édes atyjukat találták fel az árvák. A kedves Papa ott volt s ott van mindig növendékei körében; az az ő nyájas otthona, melyben a szeretettel, vallással, hazafias oktatással neveli gyermekeit. Csodálatos az ő szeretete, az ő munkássága. Ezen munkásságát jutalmazá meg Ő császári és apostoli királyi felsége is, midőn a múlt évben a közjótékonyosság terén szerzett érdemei elismerésül a koronás arany érdemkereszttel tüntette ki.

De a gyermekei sem hálátlanok. Mikor Lajos napkor hálaünnepet rendeznek a kedves papának, hát ünneplésüket könnyezés nélkül végig nézni lehetetlen. Egy megható isteni tisztelet ez az ünnepély. De nem csak maguk ünnepelnek. Összegyűlnek ilyenkor körülötte mindazok, a kiket ő nevelt fel, a kiknek ő alapítá meg a boldogságukat s beállanak ők is a gyermekek sorába. Soha sem láttam ennél meghatóbb ünnepélyt.

Sok család körében nincsen olyan egyetértés, olyan boldog élet, mint ebben az ő vezetése alatt álló árvaházban. Igazi munkakedvvel dolgoznak ezek a gyermekek, s munkájukat megáldja az Isten. Korán van még, midőn megszólal a folyosón a csöngettyű. Ébrednek a boldog alvók, gyorsan felöltik ruhájukat, ágyaikat gyönyörűen megvetik, s megmosakodnak. Kedves családi kép tárul szemünk elé. Ott áll a nagyobb fiu a mosdó asztal mellett, várja kis tesvérjét; önt neki vizet, s oly gyöngéden bánik vele, mint egy édes anya; felélénkül a kicsike, olyan vidám, olyan édes mosoly játszadozik az ajkán. Következik ezután a seprés, s a termék tisztogatása. Ki-ki megtalálja a maga teendőjét, öröm nézni mily serényen munkálkodnak, látszik, hogy tudják: csak a tisztaság mellett virul az egészség.

Ragyog is ott a tisztaságtól minden, s a milyen tiszták a háló-, dolgozó-, étkező-, tanuló-termek, tanító-, beteg-szobák, olyan tiszták maguk a gyermekek is.

Ruhát hetenként kétszer váltanak. Ha valamelyiknek hibás az öltözeke, kijavítja maga; kisebbeknek azonban a nagyobbak közül felügyelőik vannak, a kik az ilyféle munkában segítik kis testvéreiket. Naponként háromszor étkeznek, azonkívül tíz és négy órakerenyeret kapnak. A jelen évi nyaralás alkalmával azonban tejet uzsonnáznak. Ugyanis midőn az árvaház egyik nemesszívú jótevője meghallotta, hogy míg a pesti szünidei gyermektelep növendékei vajás kenyeret kapnak uzsonnára, addig az árva gyermekeknek pusztá kenyérrrel kell beérniök, nagylelkű adakozásával lehetővé tette, hogy a nyaralás tartama alatt tejet kaphassanak uzsonnára is.

A test és testi erő fejlesztésére nagy gondot fordítanak. Egészséges edzett gyerek ez valamennyi, milyet kevés család körében láthatunk. Testöket hasznos munkálódással fejlesztik, gyakorolják magukat a kézi ügyességben (slöjd), s szép és hasznos tárgyakat tudnak készíteni.

Világos, hogy a hol a testi nevelésre is nagy gondot fordítanak, ott a szellemi nevelés sincs elhanyagolva. Reggeli után ismét megmosakodnak, s nyolc óraker kezdődik az iskolai tanítás három csoportban, három tanító vezetése alatt. A tanulásban kevesen maradnak el társaiktól, mert a ki a leckéjét nem tanulta meg, még az nap helyre kell pótolnia a mulasztást. Élvezet, öröm hallgatni őket az iskolában. Értelmes világos feleleteik, egy vagy más tárgyról mondott helyes ítéleteik, mind arról tanúskodnak, hogy lelkiismeretes munkás vezetőik vannak.

Tíz óraker vége az iskolának; pihennek, játszanak és azután előkészülnek a délutáni leckére. 2—4 óráig ismét iskolában vannak. Iskola végeztével, pihenés után a kézi ügyességben nyernek alapos oktatást tanítóiktól. Minden idejüket fel tudják használni. Ha egyéb teendőjüket elvégezték, a fiúk fát vágnak, vizet hordanak; a leányok a konyhában segédkeznek, s a nemük körébe tartozó munkát végzik, (főzés, terítés, ruhavarrás stb.) A háztartást a kedves mama vezeti.

Valamint kézmosás és imádkozás nélkül sohasem ülnek az asztalhoz, úgy a napi teendőt is közös énekléssel és imával fejezik be; azután ki-ki felkeresi ágyát, s édes álomban piheni ki a nap fáradalmait. Vasár- és ünnepnapokon ellátogatnak az Úr hajlékába, (ki-ki a saját felekezetének templomába,) délután pedig a kedves Papa tart bibliai magyarázatokat. (Vasárnap i iskola.) Ha nemzeti

vagy egyházi ünnep közeledik már napokkal előbb folyik a készülődés, s meghatóan, szépen folyik le az ünnepély, melyen felragyog az árvák honszerelme, kiviláglik vallásossága.

Őszinte, nyílt ez a gyermek valamennyi; nyitott könyv az élete, a lelki világa. Jó magaviseletű erkölcsös gyermek mindnyája. Ez azonban nem teszi azt, mintha néha egyik vagy másik rosszat nem tenne, a mikor elnyeri méltó büntetését. A szigorú büntetésre azonban ritkán adnak okot. Nincsen titkuk, melyet nevelők elől rejtegetnének és ez annak a szeretetnek köszönhető, mely szeretet áthatja az egész árvaházi életet.

A szorgalmasabbakat a negyedik elemi osztály bevégzése után valamely középiskolába járattja az intézet, tanulmányai folyama alatt kilépése után is segíyezi, s így lehetővé teszi, hogy ki-ki arra a pályára lépjen, mely iránt hajlamot érez.

A fiúk 14, a leányok 16 éves korukig maradnak az árvaházban, s azután kilépnek, mely kilépés ünnepélylyel van egybekötve. Egy fiú és egy leány megköszöni a többi kilépő testvéreik nevében is jóltevőik szeretetét, jóságát, s azután könnyek között elbúcsúznak a kedves Papától, nevelőiktől, s a sok kedves testvértől. A kedves Papa szívreható beszéd kíséretében a bibliát adja kezükbe, az elnök úr pedig mindegyiknek öt forintot ad első szükségleteik fedezésére. Zokogva válnak meg a családi otthontól és sok kedves emléket visznek el magukkal.

Az életben szilárdan megállják helyüket; a kedves Papa által elhintett mag termékeny talajra talál; felnőtt gyermekei ott vannak az orsz. képviselők, orvosok, ügyvédek, lelkészek, tanárok, tanítók, jegyzők, tisztviselők, iparosok, kereskedők soraiban, s mindannyian büszkék arra, hogy az árvaház falai között nevelkedtek, hogy ő volt az édes atyjuk.

A hajdan kicsinke mustármag terebélyes fává fejlődött, árnyékában több, mint félezer árva talált már menedéket, édes ott-hont. Ma 725826 kor. 26 fil. értékű vagyona van, évi kiadásai azonban a 48000 horonát meghaladják, a mely összegnek csak felét szolgáltatathatják rendes bevételei, a többbit jószívű emberek adakozásai-ból fedezi. Jelenleg 116 árvát nevel intézetében s mintegy 40 künnlakót pénzzel segíyez; a rozsnyói árvaházban 7 árvát helyezett el s azon felül vidéki vallásos családoknál is neveltetett árva gyermekeket. Hogy a folyton növekvő számú árvák közül mentül többnek könnyithessen mostoha sorsán, elhatározá egy nagyobb árvaház építését; e célra Budán 4000 □-öl nagyságú telket vásárolt.

A árvaház mostani vezetői: Kovács Sándor elnök, kinek buzgó

munkásságában osztozik nemeslelkű munkatársa Wágner Géza al-elnök; továbbá a férfi és nőválasztmányok, az árvák ügyének jószívű barátai, lelkes munkásai.

Ime a hajdan 3 szobás kis hajlékból álló árvák otthonán a szeretet csodákat művelt, s ma palotaszerű épület hirdeti a vallásos buzgóság felbaráti szeretet munkásságát. Hajdan csak néhány nemesszívű emberbarát gondolt lelkesülten reá, ma a magyar protestáns világ figyelme feléje van fordúlva.

Isten áldása legyen ezen a nemes célú intézetben, mely e téren a magyar protestantizmusnak egyetlen közös intézménye, szép példája a testvéri szeretetnek, egyetértésnek.

SOÓS KÁROLY.

Az egyházi élet köréből.

A Jó Pásztor jelen száma megindulása óta már a tizenkettedik. Pályafutásával igazolja, hogy kitűzött céljához hű maradt. Előkelő dolgozótársak szép serege munkálkodik a tartalom gazdagításán. Eizalommal s elért sikereinkre hivatkozva kérjük lapunk barátait, hogy ismerőseik, híveik körében a «Jó Pásztor»-t terjeszteni szíveskedjenek. A kik múlt évi októberben egy évre rendelték meg a lapot, azoknak előfizetése a jelen számmal lejárt. Számukra a kiadóhivatal postautalványt mellékel. Kérjük, szíveskedjenek a megrendelést megújítani. A ki félévre (1900. évi júliustól december végéig) rendeli meg, egy korona húsz fillért küldjön postautalványon a kiadóhivatalnak (Balassa-Gyarmat, Könyvnyomda Részvénytársaság.) A lapot egy évre is meg lehet rendelni két koronáért. A «Jó Pásztor» a legolcsóbb keresztyén ujság, a szegény, keze munkájából élő napszámos ember is könnyen összerakosgat annyit, a mennyi a lap megrendelésére elég. A kiadóhivatal szívesen küldi a lapot azoknak is, a kik előre fizetni nem tudnak, de írásban kötelezik magukat, hogy a lap árát 1900. évi október

hó 1-ig megküldik. Gyűjtőknek 7 előfizető után tisztelet-példány jár.

Magyar Protestáns Irodalmi Társaság pozsonyi közgyűlése fényesnek ígérkezik. Lapunk zártáig a pozsonyiakon kívül 150 tag jelentette be részvételét. Itt lesz a testvéregyházak legtöbb kitünősége, Gyurátz, Hegedűs, a két elnök; Prónay Dezső báró, Antal Gábor, dr. Baltik, dr. Bartók, Kiss Áron, Sárkány, Zelenka, Laszkáry, Zsilinszky, Ihász, Láng Lajos, a theol. tanárok legnagyobb része, egyházi íróink egész gárdája. Különösen szép számmal jön a felső Tiszavidék, melynek népe egykor Bocskay, Bethlen, Rákóczi zászlait diadalra vitte. Isten hozza őket közös imádságra, közös munkára!

Szontagh Pál. Nógrádi Szontagh Pál v. b. tanácsos, egyházi életünknek érdemes veteránja a balassa-gyarmati ker. közgyűlésen 10 alapítót szerzett, tehát 1000 koronát gyűjtött az Evang. Theológusok Otthona javára. Az ősz harcos, ki mindig az elsők közt küzdött, valahányszor egyházi és nemzeti ügyről volt szó s a ki mindig egyenlő büszkeséggel vallotta magát magyarnak és protestánsnak, alkonyuló életének napjaiban igazi apostoli buzgalommal hordja a köveket az Úrnak ez egyszerű, de tiszta oltárához. Ifjúi lelkesedése és nagy célok iránt való fogékonysága megmutatja, milyen nagy idő lehetett az, a mikor Szontagh körül egész sor hasonló gondolkodású, közügyért lángoló férfi harcolt. A tíz alapító mind Nógrád lelkes urai közül került ki: Laszkáry Gyula, Laszkáry Pál, Ivánka Ödön, Pulszky Ágost, Beniczky Árpád, báró Buttler Ervin, Dessewffy Dezső, Hanzély Gyula, Okolicsányi Gyula, Sztraunavszky Sándor. A theol. akad. tanári kara meleg hangú levélben köszönte meg az ősz veteránnak a lelkes apostolkodást. Isten áldása legyen az adományokon s gyűjtőn és adakozókon!

Az evangyéliom vértanúi. Egy nagyon kedves hitépítő könyv jelenik meg a napokban Pozsonyban e cím alatt. Balogh Elemér pozsonyi ev. ref. lelkész bocsátja közre s egyházunk történetének legszomorúbb, de egyszersmind legdicsőségesebb korszakának, a gyászévtizednek, a gályarabok sorsának eseményeit tárja elénk egykorú képekben magyarázó szöveggel. A kedves füzetkét nagyon

melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Alkalmas erősítő eszköz a mai nehéz időkben, egyszersmind lelkesítő példa a hű szívek számára. Megrendeléseket lapunk szerkesztősége is elfogad.

Meghívó. Vettük a következő meghívót: A Magyar Protestáns Irodalmi Társaság naggyűlése alkalmából Pozsonyban, 1900. szept. 19-én d. u. 6 órakor az ág. h. ev. theologiai akadémia könyvtár-termében (Konvent-u. 13.) tartandó belmissziói értekezletre. Tárgysorozat: 1. Közének. Erős várunk az Ur Isten. 1-ső és 2-ik vers. 2. Ima. 3. Előterjesztés az értekezlet tárgyában. Szilassy Aladár. 4. Az értekezlet megalakulása. 5. Felolvasás a belmissziói munkáról. Mayer Endre eperjesi ev. theol. tanár. 6. Indítvány országos belmissziói egyesület szervezése iránt. Előterjeszti Gergely Antal ref. lelkész. 7. Ének. Erős várunk az Ur Isten. 4 vers. 8. Ima. Erre az értekezletre mindkét prot. egyház lelkészi és világi tagjait tisztelettel meghívja az előkészítő bizottság nevében Budapesten, 1900. szept. hóban. Szilassy Aladár.



*Az Evang. Theologusok Otthona kiadásában
megjelent*

a „Protestáns Esték“

II. füzete.

TARTALOM:

<i>A monotheismus a görögök- nél és izraelieknél . . .</i>	<i>Pukánszky Bélától.</i>
<i>A fejedelemasszony udvara</i>	<i>Kovács Sándortól.</i>
<i>A női kéz</i>	<i>Hegedűs Istvántól.</i>
<i>Sokrates</i>	<i>Stromp Lászlótól.</i>
<i>Versek</i>	<i>Szabolcska Mihálytól.</i>
<i>A provençei troubadourok .</i>	<i>Albert Józseftől.</i>
<i>Jean Paul a leánynevelésről</i>	<i>Dr. Masznyik Endrétől.</i>
<i>Az evangelium Japánban .</i>	<i>Pröhle Vilmostól.</i>
<i>A munkáskérdés és a soci- alis reformok</i>	<i>Schulpe Györgytől.</i>
<i>Költözés más világba . . .</i>	<i>Stromp Lászlótól.</i>
<i>Carlyle Tamás.</i>	<i>Jónás Jánostól.</i>
<i>A halotthamvasztás keresz- tyén álláspontról.</i>	<i>Dr. Masznyik Endrétől.</i>

*A vaskos 20 nyomtatott íves mű ára 2 korona, dí-
szes angolvászon kötésben 3 korona.*


*A megrendelések a Balassa-Gyarmati Könyv-
nyomda Részvénytársasághoz vagy Kovács Sán-
dor theol. tanár úrhoz Pozsonyba intézendők*

Legalkalmasabb konfirmációi ajándék

KOVÁCS SÁNDOR

IMAKÖNYVE

az evangéliom népe számára.

Az egyházi irodalomban egyedül áll tartalmával, díszes kiállításával és olcsóságával. 



A protestáns imádságok gyöngyeinek gyűjteménye. Az egyházi lapok szerint igazi hézagpótló mű, a minnek egy prot. családból sem volna szabad hiányoznia.

A B.-Gyarmati Könyvnyomda Részvénytársaságnál

s minden könyvárusnál kapható.

Csinos keménykötésben 1 k. 60 fill

Díszes angolvászon kötésben, arany metszettel, finom minster papíron, csattal 5 k. — fill

Elefántcsont utánzat, vagy díszes bőrkötésben arany metszettel pergament papíron díszes csattal 8 k. — fill

Lelkész vagy tanító uraknak két havi leszámolásra bizományba is ad imádságos könyveket

a B.-Gyarmati Könyvnyomda
Részvénytársaság.